

عید قربان؛ چرا عید؟

قربانی کردن قدمتش به قدمت تاریخ آدمی است؛ از هابیل و قابیل تا ابراهیم و دین محمدی (ص). پس به نظر می رسد چنین عملی با این قدمت تاریخی ارزش اندیشیدن داشته باشد.

قربانی کردن قدمتش به قدمت تاریخ آدمی است؛ از هابیل و قابیل تا ابراهیم و دین محمدی (ص). پس به نظر می رسد چنین عملی با این قدمت تاریخی ارزش اندیشیدن داشته باشد.

عید قربان بعد از عید فطر دومین عید بزرگ مسلمانان است. عیدی که در کتابهای دینی آداب خاص و متعددی برایش ذکر شده است. البته مساله قربانی کردن مختص دین اسلام نیست بلکه می توان گفت که قربانی کردن جزو مراسم دینی اکثر ادیان بوده است؛ شاید علتش را بتوان در حکمت ها و زوایای پنهانی این عمل به ظاهر ساده دانست. قربانی کردن قدمتش به قدمت تاریخ آدمی است؛ از هابیل و قابیل تا ابراهیم و دین محمدی (ص). پس به نظر می رسد چنین عملی با این قدمت تاریخی ارزش اندیشیدن داشته باشد. هدف همه ادیان پیوند خاکی با آسمان و آسمانیان و در نهایت پیوند با خدای آسمانی است. بیایید از این منظر به قربانی کردن بیندیشیم. بنابراین از یک زاویه در این عمل دینی دو کار صورت می پذیرد: کشتن و گذشتن. کشتن و قربانی کردن حیوان نمادی است برای کشتن نفس اماره ای که بسان حیوانی سرکش دودمان آدمی را بر باد می دهد. از طرف دیگر خوراک این نفس اماره تعلقات دنیوی است که هرچه بهره برداریش از آن بیشتر و به عبارت دقیقتر دلبستگی به این امور هر چه بیشتر، فربه شدن این نفس خانمان برانداز نیز بیشتر. پس انفاق کردن و گذشتن از این تعلقات باعث تضعیف نفس اماره و سبب آسمانی شدن انسان خاکی خواهد شد. در اعمال حج واجب هم حاجی بعد از بستن احرام یعنی کندن همه تعلقات دنیوی در چندین مکان توقف می کند تا به این دل کندن ها عمق بیشتری دهد و هر گاه شیطان قصد جان او را کند باید او را از خود دور کند تا زمانی می رسد که این نفس اماره را می کشد (قربانی می کند) و آزاد از تمامی تعلقات حتی نفس خویش؛ عاشقانه به گرد خدا (در طواف) می گردد. بیایید در پایان نگاهی اجتماعی به این آموزه دینی داشته باشیم؛ یعنی از جنبه ی مسئولیت پذیری و بی تفاوت نبودن به مخلوقات الهی. در اطراف همه ما مسلمانان خانواده هایی هستند که به هر دلیلی با فقر دست و پنجه نرم می کنند و این مساله مختص دوره ی ما و یا تنها شامل کشور ما نیست بلکه همه زمانها بوده و هست و خواهد بود و یکی از دلایلی که در متون دینی هم به آن اشاره شده، امتحان انسانهای توانگر است. در نگاه دینی همه ی اجزای عالم هستی به هم مرتبط و گرد محور الهی جمع اند و هیچ کس و هیچ چیز بیگانه از یکدیگر نیست و همه در حد توان خودشان نسبت به عالم هستی مسئولیت دارند پس بیایید از این موقعیتها و زمانها پلی بسازیم برای رسیدن به آسمان. حضرت امام صادق (علیه السلام) از آباء گرامش (علیهم السلام) نقل فرمودند: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: «خداوند متعال این قربانی را تشریع فرمود تا مساکین شما از ناحیه گوشت در فراخی قرار بگیرند، پس ایشان را اطعام نمایید.» 1 اسلام آخرین دین الهی است که تمامی ره توشه ها را برای سیر و رسیدن انسان به مقصدش را تدارک دیده است، فقط چشم ها را باید شست جور دیگر باید دید. به احکام و حرفهای خداوند عمیق و عاشقانه نگاه کنیم، خدایی که جلوه هایی از او را می توان در مهربانی امام رئوفان امام رضا (علیه السلام) دید. صالح قربانیان - دانشجوی دکترای اخلاق